

Н.В. Нечай, асп. (ЛНАУ, Дубляни)

АНАЛІЗ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Кожен інвестиційний проект готується і реалізується протягом певного часу – життєвого циклу проекту, що складається із ряду етапів інвестування:

- 1) формування інвестиційних намірів;
- 2) розроблення концепції інвестування;
- 3) розроблення проекту як документованого плану;
- 4) передінвестиційний аналіз проекту;
- 5) створення чи придбання інвестиційного об'єкта “під ключ” і підготовки до початку його експлуатації;
- 6) експлуатація інвестиційного об'єкта і повернення через накопичення поточного прибутку інвестованих у проект коштів;
- 7) отримання чистого прибутку за проектом;
- 8) ліквідація інвестиційного проекту. [3, с.435]

Розглянемо специфіку життєвого циклу проекту в аграрній сфері. На першому етапі потрібно визначити об'єкт і мету вкладання коштів, відповідно в наступному зможемо конкретизувати завдання, вибрати продукт проекту, визначити джерела фінансування та учасників проекту, попередньо опрацювати план.

Третій етап передбачає розроблення техніко-економічного обґрунтування. В залежності від складності проекту, терміну його реалізації та умов інвесторів проектування може проводитись в одну, дві або три стадії. Найоптимальнішим для сфери АПК є двостадійне проектування, що передбачає розроблення проекту із зведеним кошторисом і робочої документації з кошторисами.

Аналіз проекту передбачає здійснення обґрунтувань і методів оцінки інвестиційних вкладень. В аграрному секторі його метою є: визначення ступеня реалізованості проекту та майбутніх результатів і необхідних для цього витрат, розрахунок ефективності проекту для всіх учасників, вибір оптимального варіанту. Основними його складовими є технічний, зоотехнічний, екологічний, організаційний, соціальний, фінансовий та економічний аналізи. Останній є визначальним, завдяки його проведенню підсумовуються результати всіх попередніх аналізів та приймається рішення щодо реалізації чи відхилення проекту.

На п'ятому етапі важливо врахувати, що аграрні підприємства порівняно з іншими потребують значно більший обсяг інвестиційних ресурсів, а від так витрат для того, щоб розпочати, розширити, реорганізувати та модернізувати виробництво. Це призводить до того, що виробничі витрати часто в часі випереджають надходження доходу. Тому діяльність аграрних підприємств не можлива без кредитування, що збільшує виробничі витрати. У випадку державного сприяння проекту ефективним фінансовим інструментом є система аграрного лізингу. [1, с. 175]

На двох передостанніх стадія потрібно врахувати, що попит на аграрну продукцію досить непостійний і може стати відомим вже після розміщення ресурсів у виробництві. Тому при отриманні чистого прибутку можливі нестачі, які потрібно прорахувати на етапі розробки проекту. Поряд з цим, очікуваний рівень прибутку від інвестицій виступає одним з основних чинників для визначення розміру інвестиційних ресурсів пропонувані інвестором.

Коли інвестиційний проект згідно з планом і відповідно до підсумків вважають завершеним, усе що стосувалось цього проекту, але з певних причин не може приносити користі в майбутньому, повинно бути ліквідовано. Тоді цикл інвестиційного процесу можна вважати завершеним.

На кожному наступному етапі інвестиційного аналізу відбувається нарощування витрат на його проведення, зокрема, за наявними оцінками, середньостатистична вартість робіт з остаточної підготовки і оцінки проекту може досягати для малих проектів 1-3%, а для великих – 0,2-1% загальної суми інвестицій. [2, с. 20]

Отож, підхід поділу на етапи допоможе оптимізувати загальний обсяг витрат на підготовку інвестиційного проекту, а поетапна реалізація його з ґрунтовним переданалізом забезпечить ефективну реалізацію та отримання максимальних результатів.

Інформаційні джерела

1. Бачевська І. П. Національні проекти зарубіжних країн: інвестиційний аспект/ І. П. Бачевська // Ефективність державного управління. – 2013. – Вип. 36. – С. 174-181
2. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
3. Кириченко О. А. Інвестування : підручник / О. А. Кириченко, С. А. Єрохін. – К. : Знання, 2009. – 573 с.